ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАПЛЯННЯ ВИДІВ В УГРУПОВАННЯХ ХВОСТОСХОВИЩА

*Сметана М.Г., Кухта О.С.**
Криворізький технічний університет,
** Криворізький педагогічний університет*

Хвостосховища є одним з найбільш небезпечних екологічних новоутворень. В межах Вільногірського державного гірничо-металургійного комбінату (ВДГМК) вони дуже різноякісні, так як в їх води скидаються майже чисті кварцові піски, або відходи хімічного збагачення.

Вивчена специфіка формування рослинного покриву по берегах хвостосховищ (317 описів), в тім числі на вільних плесах з різновіковим заростанням (149), та на тих, що знаходяться під впливом хімічних забруднювачів (153).

Рослинність описана на хвостосховищах: 1 – в старих кар'єрах 3 і 4; 2 –в балці «Крутій», яка повністю заповнена хвостами; 3 –в балці «Моргунка», де зберігаються відходи кислотного збагачення; 4 – у відрозі балки «Скотовата». Вивчена таксономічна структура угруповань та зустрічність основних видів.

Рудеральна рослинність хвостосховищ нараховує 31 родину, 95 родів і 125 видів. Найбільша кількість видів відмічена в родинах Asteraceae, Poaceae. Один з найбільш простих показників –трапляння, воно розраховано до всіх ділянок (табл.)

Таблиця.

Трапляння деяких видів рудеральної рослинності на ділянках, що знаходяться під впливом хвостосховищ ВДГМК.

Види	Ділянки			
	1	2	3	4
Calamagrostis epigeios	61,5	82,6	19,0	64,7
Cirsium setosum	53,8	–	–	28,3
Elytrigia repens	53,1	–	–	49,2
Senecio erucifolius	46,2	–	–	–
Daucus carota	39,2	–	–	26,7
Ambrosia artemisiifolia	36,2	11,4	–	41,7
Odontites vulgaris	33,1	–	–	–
Cichorium intybus	30,8	–	–	–
Poa angustifolia	30,8	–	–	–
Phragmites australis	30,0	67,8	35,9	–
Artemisia absinthium	–	–	9,8	–
Artemisia vulgaris	–	12,8	–	–

Atriplex nitens	–	–	9,8	–
Atriplex tatarica	–	–	13,7	–
Barkhausia rhoeadifolia	–	18,1	–	29,9
Elaeagnus angustifolia	–	13,4	–	–
Erigeron canadensis	–	30,2	–	–
Euphorbia virgultosa	–	–	–	43,3
Gypsophila perfoliata	–	–	52,3	–
Kochia scoparia	–	–	69,3	–
Lactuca tatarica	–	–	12,4	–
Odontites vulgaris	–	–	–	36,4
Populus nigra	–	53,7	–	–
Salix acutifolia	–	22,8	–	–
Senecio erucifolius	–	–	–	37,4
Tripolium vulgare	–	–	27,5	–
Tussilago farfara	–	12,8	9,8	2,3

На ділянці 1 переважають Calamagrostis epigeios, Cirsium setosum, Elytrigia repens, Senecio erucifolius. На ділянці 2 найчастіше зустрічаємо Calamagrostis epigeios, Phragmites australis, Populus nigra, що пов'язано із закріпленням пісків та насиченням їх водою. При хімічному забрудненні найчастіше відмічаємо наявність Gypsophila perfoliata, Kochia scoparia, Phragmites australis, Tripolium vulgare. Останній вид займає місце існування з найбільшим рівнем засолення при достатній зволоженості. В більш сухих умовах домінує перший вид. Решта видів займають місце існування з помірним засоленням, але з добрим зволоженням. На чистих намивних хвостах виявлені як ті види, що зустрічаються на першій ділянці, так і специфічні: Ambrosia artemisiifolia і Euphorbia virgultosa.

Таким чином, трапляння видів в угрупованнях віддзеркалює особливості екологічних умов, в яких вони формуються.

ЕФЕКТИВНІСТЬ МІКРОРОЗМНОЖЕННЯ ТРОЯНДИ ГІБРИДНОЇ (ROSA HYBRIDA L., ROSACEAE) В КУЛЬТУРІ IN VITRO ПІД ВПЛИВОМ ЕКЗОГЕННИХ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ

Скиба Ю.А.
Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова, м. Київ

В наш час фізіологія і біохімія рослин остаточно набули рис точних наук, так як вони почали інтенсивно застосовувати методики фізико-хімічного і біологічного моделювання, прикладом якого є розробка і